

# Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Müdafiə Nazirliyinin Mərkəzi Hərbi Klinik Hospitalında müalicə olunan yaralı hərbçilərlə görüşüb



-Allah şəfa versin. Əziz uşaqlar, siz Vətən uğrunda gedən döyüşlərdə müxtəlif xəsarətlər almışınız, yaralanmışınız. Həkimlər sizə yaxşı baxırlar. Əmin-nəm, həkimlər əllerindən geləni edəcəklər ki, siz tezliklə sağalıb normal həyata qayıdasınız.

Mənə verilən məlumatata görə, bizim bütün yaralı  
əsgər və zabitlərimiz bir arzu ilə yaşayırlar ki, tezliklə  
sağalıb yene də döyük bölgəlerinə getsinlər, Vətən  
uğrunda haqli savaşını davam etdirsinlər. Bizim  
işimiz haqq işidir, biz öz torpağımızda vuruşuruq,  
Vətən uğrunda vuruşuruq. Bizim davamız ədalətli  
davadır və əminəm ki, bu münaqişədə biz istədiyi-  
mizə nail olacaq, haqq-ədalət öz yerini tapacaq və  
Azerbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək.  
Uzun illər ərzində məcburi köçkün kimi yaşayan  
soydaşlarımız da öz doğma dədə-baba torpaqlarına  
qayıdaqlaqlar.

Bildiğiniz kimi, şəhid ailələrinə ölkəmizdə xüsusi diqqət göstərilir, dövlət tərəfindən bütün lazımi işlər görülür. Deyə bilərəm ki, Azərbaycan şəhid ailələrinə göstərilən diqqətə görə dünya miqyasında nümunə sayılı bilər. Bilirsınız ki, mənim göstərişimlə bütün şəhid ailələri dövlət tərəfindən mənzillərlə, evlərlə təmin edilir. Təkcə bu il 1500 şəhid ailəsi dövlət tərəfindən mənzillərlə təmin ediləcəkdir. Yaxın 2-3 il ərzində birinci Qarabağ müharibəsində həlak olmuş qəhrəman övladlarımızın ailələri tam miqyasda evlərlə, mənzillərlə təmin olunacaqdır. Biz bu gün de şəhidlər veririk, Vətən uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlərimiz olubdur. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, Allah onların ailələrinə, yaxınlarına səbir versin. Onların qanı yerde qalmır və qalmayacaqdır. Düşmənə layiqli cavab verilir.

Eyni zamanda, Qarabağ qazılərinə də dövlət tərəfindən lazımi dəstək göstərilir, onların meşə problemləri həll olunur. Siz də əmin ola bilərsiniz ki, dövlət sizin yanınızda olacaq və sizin tezlikle bura-da sağalıb normal həyata qayıtmışınız üçün həkim-lər əllerindən gələni edirlər və edəcəklər.

Men bir daha demek istəyirəm ki, Azərbaycan öz doğma torpağında vuruşur ve siz haqq yolunda yaralanmışsınız. Bizim əsgərlərimiz xilaskar əsgərlərdir. Ermeni əsgərləri işgalçı əsgərlərdir. Fərqli bundadır. Biz öz torpağımızda vuruşur, erməni əsgəri başqa dövlətin torpağında - Azərbaycan torpağında olur. Mən erməni xalqına üz tutub demek istəyirəm ki, onlar öz rəhbərliyinin çirkin əməllerinin girovuna çevrilmişinlər. Bu gün öz hökumətini məsuliyyətə cəlb etsinlər. Öz övladlarını Azərbaycan torpaqlarına göndərməsinlər. Nə işi var erməni əsgərinin Azərbaycan torpağında? Biz öz torpağımızda vuruşur. Bizim əsgər və zabitlerimiz öz torpağında həlak olur, öz torpağında yaralanır və biz öz torpaqlarımızı azad edirik. Artıq dördüncü gün davam edən döyüşlərdə Azərbaycan Ordusu uğurlu əməliyyat keçirərək strateji yüksəklilikləri işgalçılardan azad edib, bir neçə yaşayış məntəqəsini işğaldan azad edib, uzun fasilədən sonra biz bu torpaqlara qayıtmışq. Bu torpaqlarda öz bayraqımızı sancmışıq və artıq bu torpaqlardan bizi heç kim çıxara bilməz, biz

bü

Bütün insanlar, bütün tarix abidələrin təqdimatı, həm yondan çox insan öz doğma torpağından didərgin salmaq, Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı töremek cinayətdir. Biz tarixi ədaləti bərpa edirik, tarixi ədaləti! Qarabağ bizim doğma, ezelə, tarixi torpağımızdır. Qarabağ xanlığının tarixinə baxmaq kifayətdir ki, her kəs görsün, Azərbaycan xalqı əsrlər boyu bu torpaqlarda yaşayıb, qurub, yaradıb. Bizim müqəddəs ocağımız Şuşa şəhəri azərbaycanlılar tərəfindən salınıb. Bu gün işğal altında olan torpaqlar bizim tarixi torpaqlarımızdır. Bizim işimiz haqq işidir. Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmek isteyirik, buna bizim haqqımız çatır, bunu edirik və edəcəyik.

Erməni xalqı eger sülh şeraitində yaşamaq isteyirse, öz hakimiyyətini məsuliyyətsə cəlb etsin. Çünkü erməni xalqının bədbəxtliyi ondan ibarətdir ki, uzun illər ərzində ona quldur kriminal rejim rəhbərlik edib. O rejim ki, ancaq öz şəxsi maraqlarını güdmek üçün azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törədib və bizim torpaqlarımızı işğal altında saxlayır. Mən eminəm ki, erməni xalqı menim bu sözlerimi düzgün başa düşəcək, düzgün anlayacaq. Bizim erməni xalqı ilə işimiz yoxdur. Azərbaycan çoxmillətli dövlətdir və burada bir çox milletlər sülh, əmin-əmanlıq şeraitinde yaşayır və sümüşlər erməni xalqı Mütənnəs

də yaşayır, o cümlədən erməni xalqı. Minlərlə erməni Azərbaycan ərazisində yaşayır. Onlara söz deyən yoxdur, onlar bizim vətəndaşlarımızdır. Ona görə bizim davamız haqq davasıdır. Biz tarixi nöqtəyi-nəzərdən, beynəlxalq hüquq nöqtəyi-nəzərdən, ədalet nöqtəyi-nəzərdən haqlılığımızdır. Azərbaycan əsgəri, zabit-i öz doğma torpağı uğrunda vuruşur. Bu gün Füzülidə, Cəbrayılda, işğal edilmiş digər ərazilərdə şiddətli döyüşlər gedir və biz itkilər veririk, bizim qazilərimiz, herbçilərimiz yaralanır. Amma bu dava haqq davasıdır. Ona görə mən bir daha demək istəyirəm ki, bizim işimiz haqq işidir, tarixi həqiqət, beynəlxalq hüquq, haqq-ədalet 100 faiz bizim tərəfimizdədir.

Sentyabrin 27-də erməni silahlı birləşmələri bize qarşı növbəti həbət texribat törədib. Mən onları xəbərdar etmişdim. Onlara BMT kurüsüsündən sözlerimi demişdim. Bütün beynəlxalq ictimaiyyətə sözleri mi demişdim ki, Ermənistən yeni mührabəyə hazırlaşır, Ermənistən dayandırılmalıdır. Əfsuslar olsun ki, beynəlxalq ictimaiyyət və bu məsələ ilə məşğul olan tərəflər erməni hökumətinə lazımi səviyyədə təsir edə bilməmişlər. Əgər onlar işgalçını dayandıra bilmirlərse, Azərbaycan əsgəri onları dayandıracaqdır. Azərbaycan əsgəri onları öz torpaqlarından çıxarıcaq və haqq-ədaləti berpa edəcək. Mən demişdim ki, əgər iyul və avqust aylarında bize qarşı törədilmiş həbət texribatlar tekrarlanarsa, Ermənistən peşman olacaq və sözümüzün üstündə dururam. Bu gün döyüş meydanında əldə olunmuş üstünlük, azad edilmiş yaşayış məntəqələrimiz, strateji yüksəkliliklər bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan zabiti öz vətəndaşlıq borcunu şərəfə

Ermənistan işgalçılıq siyasetinə son qoymalıdır. Bunun əvəzində Ermənistanın baş naziri bize qarşı

Şərtlər qoyur. Bizə qarşı yeddi şərt qoyubdur. Mən bir müddət bundan əvvəl demişdim ki, biz bu şərtləri rədd edirik. Bizim bir şərtimiz var, torpaqlarımızdan qeyd-şərtsiz, tam və dərhal çıxıb rədd olmalıdır. Bu şərtim qüvvədədir və əger bu şərtimə Ermenistan hökuməti əməl edərsə, döyüslər dayanacaq, qan tökülməyəcək, sülh olacaq, bizim bölgəmizə sülh gələcək. Biz sülh istəyirik, biz məsələnin həllini istəyirik, əks təqdirdə 30 ilə yaxın danışqlara ümid bəsləməzdik. Danışqlara bizim sadıq qalmağımızın yeganə səbəbi o idi ki, ümid var idi. Bizə ümidi verilirdi, bize siqnallar göndərilirdi ki, bir qədər səbir edin, məsələ həll olunacaq. Amma mən demişdim ki, Azərbaycan xalqı bu işgalla heç vaxt barışmaya-çaq. Demişdim ki, əger məsələ danışqlar yolu ilə həll olunmazsa, Azərbaycanın tam haqqı var ki, məsələ hərbi yolla öz həllini tapsın. Bu haqqı bizə Azərbaycan xalqı verib, bu haqqı bizə beynəlxalq hüquq normaları verib. Dünyanın ali beynəlxalq qurumu olan BMT-nin nizamnaməsində göstərilir ki, hər bir dövlətin özünü müdafiə haqqı var və biz bundan istifadə edirik, özümüzü müdafiə edib, əks-hükum eməliyyatına keçib bu gün düşməne sarsıcı zərbələr endiririk.

Hele ki gec deyil. Mən bir daha sözümü demək istəyirəm ki, Ermənistən bizim torpaqlarımızdan dərhal çıxmalıdır. Bilirsiniz ki, indi müxtəlif beynəlxalq təşkilatların, müxtəlif ölkələrin rəhbərləri məne zəng edirlər, məsələ ilə bağlı maraqlanırlar, öz fikirlərini söyləyirlər. Mənim sözüm bətdir, həm beynəlxalq müstəvidə, həm ölkə daxilində ki, biz haqq yolundaşıq, döyüslər Azərbaycan torpağında gedir, Azərbaycan öz erazi bütövünüyü bərpa edir və bizim bu na tam haqqımız çatır. Çünkü dünyanın heç bir dövləti qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası"ni tanımır. Bu, bizim tarixi torpağımızdır. Beynəlxalq hüquq baxımından da bu, bizim torpağımızdır.

baxımından da bu, bizim torpağımızdır.

Mən eminəm ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyüünü bərpa edəcək. Orduda ruh yüksəkliyi var. Siz də bunu yaxşı bilirsiniz. Cəmiyyətdə ruh yüksəkliyi var. Mənə artıq bu son 3-4 gündə hər gün çoxlu məktublar gəlir, həm ölkə vətəndaşlarından, həm də digər ölkələrin vətəndaşlarından. Xaricdən ən çox məktublar qardaş Türkiyədən gəlir. Türk qardaşlarımız o məktublarda bizimlə bərabər bu haqlı davada vuruşmaq barədə öz istəklərini ifadə edirlər. Mən onlara təşəkkür edirəm. Amma bir daha demək istəyirəm ki, buna ehtiyac yoxdur. Azərbaycan Ordusu kifayət qədər güclü ordudur, təchiz edilmiş ordudur. Biz bu işi elə həll etməliyik ki, tarixi ədalət bərpa olunsun. Eyni zamanda, qardaş Türkiyəyə, onun Prezidentinə, menim qardaşım Rəcəb Tayyib Ərdoğana qətiyyətli mövqeyinə, qardaşlıq mövqeyinə görə bu gün sizin yanınızda sizin adınızdan, bütün Azərbaycan xalqı adından dərin təşəkkürümü bildirirəm. Çünkü əziz qardaşımın çox açıq açıqlamaları və sərt bəyanatları bir daha göstərir ki, Azərbaycan tek deyil. Türkiyə Azərbaycanın yanındadır və Azərbaycan da hər zaman Türkiyənin yanındadır! Mən artıq demi-

Şəm, bir daha demək istəyirəm ki, bu qanlı döyüşlər bizim üçün, bütün Azərbaycan xalqı üçün həqiqət anıdır. Biz görürük kim kimdir. Biz görürük ki, bəzi hallarda yaxşı sözlər deyən, yaxşı bəyanatlar verən bəzi tərəflər öz sözünün arxasında durmur. Sözde bir şey deyilir, əməldə başqa şey edilir. Amma Türkiyə, Pakistan, Əfqanistan birmənəli şəkilde Azərbaycanı dəstəklədilər. Bilirsiniz, danışıqlarla məşğul olan beynəlxalq format var. Əfsuslar olsun ki, bu format, heç bir netice hasil etməyib. Ona görə indiki şəraitdə hansısa tərəflərdən dialoqa çağırış hesab edirəm ki, yersizdir. Bunu beynəlxalq təşkilatlar edir, bunu BMT edir. Biz bunu təbii ki, qəbul edirik. Bunu ATƏT edir, biz bunu qəbul edirik. Çünkü ATƏT-in mandati var. Yoxsa ki, kimse deyir gəlin belə dialoqu başlayaqq, biz də kömək edək, bunlara ehtiyac yoxdur. İndi həqiqət anıdır. Sən kimin tərəfindəsən? Haqqın, yoxsa, şərin? Dostun, yoxsa, düşmənin? Həqiqət anıdır-mənim üçün, xalqımız üçün, hamımız üçün.

Əlbət ki, bu günlərdə bizi dəstək olan ölkələri, təşkilatları, insanları heç vaxt unutmayacaqıq. Bilirsiniz ki, Azərbaycan dünyada güclü mövqelərə malikdir. Son illər ərzində biz beynəlxalq təşkilatlarda kifayət qədər semərəli fəaliyyət göstərmmişik və həqiqi olduğumuzu sübut edə bilmışik. Biz bunu sübut etməli idik ki, biz haqqılıq. Artıq demək olar ki, bütün əsas beynəlxalq təşkilatlar bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, Avropa Parlamenti, ATƏT - bütün bu təşkilatlar bizim mövqeyimizi dəstəkləyən bəyanatlar veriblər. Biz buna görə minnətdarıq. Bu, məsələnin hüquqi tərifidir. Tarixi tərəfinə gəldikdə isə, tarixi həqiqət bizim tərəfimizdədir. Hər kəs interneyə girib oxuya bilər. Qarabağ xanlığının tarixi ilə əlaqədər materiallər var. Qarabağ xanlığının Rusiya

imperiyasına daxil edilməsi ilə əlaqədar məlumatlar var. Kürəkçay sülh müqaviləsi haqqında məlumatlar var. Kürəkçay sülh müqaviləsini bir tərəfdən bağlayan İbrahim Xəlil Xan şuşalı və qarabağlı, - müqavilədə belə də yazılmışdır, - şuşalı və qarabağlı İbrahim Xəlil Xan. Digər tərəfdən çar Rusiyanın generalı imzalamışdır. Kürəkçay sülh müqaviləsində erməni xalqı haqqında bir kelimə də yoxdur. Bu, nəyi göstərir? Onu göstərir ki, o vaxt orada erməni əhalisi olmayıb, ondan sonra köçürülüüb. Ondan sonra onlar artıq orada yerləşiblər və sonra bize qarşı ərazi iddiaları qaldırıblar. Ona görə biz tamamile haqlılığımız. Bizim davamız haqq davasıdır. Biz öz principial mövqeyimizdən dönməyəcəyik. Mən bunu bütün beynəlxalq kürsüllerdən dəfələrlə demisəm, bu gün də deyirəm ki, biz haqq yolundayıq. Ərazi bütövlüyüümüzü bərpa etməliyik və edəcəyik. Mənə gələn məlumatlar onu göstərir ki, bu son üç-dörd günün hadisəleri Ermenistan rəhbərliyi üçün dərs olmur. Onlar yeni təxribatlar hazırlayıb, bizim yaşayış məntəqələrimizi yenə də ateşə tutmaq istəvirler və bunu davam edirlər. Hər gün mülki əhali arasında itkilərimiz artır. Dünən səhərə olan məlu-

mata göre bizim 10 mülki vətəndaşımız həlak olmuşdur. Bu gün səhər mənə verilən məlumatə görə isə həlak olan mülki vətəndaşların sayı 13-ə çatıb. Bu, nə demekdir? Bu, erməni faşizminin eybəcər sıfətini göstərir. Biz mülki əhaliyə qarşı heç vaxt vuruşmamışıq. Əks-hükum əməliyyatı başlanan ki- mi mən bizim bütün komandanlara və Müdafiə Na-zirliyinə göstəriş verdim ki, mülki əhaliyə qarşı heç bir addım atılmamalıdır. Bizim hədəflərimiz erməni silahlı birləşmələrinin mövqeləri, texnikası, canlı qüvvəsidir. Amma onlar bizim kəndlərimizi, şəhər-lərimizi ateşe tuturlar, 13 dinc insan həlak olub, 40-dan çox mülki şəxs yaralanıb, 168 ev dağdırılıb. Budsuz erməni faşizminin sıfəti. Onlar döyüş meydanında bizim qarşımızda dura bilmirlər, kəndlərimizi, şəhərlərimizi vururlar. Amma orada yaşayan soydaşlarımızın hamısı yerindədir, hamısı "Vətən sağ olsun" deyirlər. Bir santimet geri addım atmayıblar və əminəm ki, atmayaçaqlar. Onlar əmindirlər ki, Azərbaycan Ordusu onları müdafiə edəcək. Onlar səbir-sizliklə o anı gözlöyirlər ki, işğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı qaldırılsın və işğala son qoyulsun.

Mən siz təbrik etmək istəyirəm. Çünkü siz gənc yaşlarınızda böyük qəhrəmanlıq, şücaət göstərib, Vətən uğrunda şərəfle vuruşub öz adlarınızı Azərbaycan tarixinə yazdırırsınız. Eyni zamanda, sizi bə- e vəziyyətdə görmək mənim üçün, hamımız üçün çox ağırdır. Amma əmin ola bilərsiniz ki, sizin sağamlığınız üçün ne lazımsa, biz onu da edəcəyik. Biziñ bütün xəstəxanalarda, hərbi hospitallarda hazırla mülalice alan her bir insan xüsusi qayğıya layiqdir və bütün həkimlər, neinki həkimlər, bizim bütün xalqımız size dəstək olmalıdır. Siz əmin ola bilərsiniz ki, dövlət sizin yanınızda olacaq. Bir arzumuz var ki, siz tezliklə sağalıb, normal həyatə qaydırıb öz şərəflə missiyanızı davam etdirəsiniz. Gənclər üçün siz nümunə olmalısınız, örnek olmalısınız. Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır ki, sizin kimi övladlar yetişdi-ib.

Mən fürsətdən istifadə edib, sizin və bu gün bün-dən digər yaralı hərbçilərimizin, eyni zamanda, şəhid olmuş hərbçilərimizin valideynləri qarşısında baş-eyirəm. Onlara öz adımdan, Azərbaycan xalqı adın-dan təşəkkürümü bildirirəm. Qəhrəman övladlar ye-şidiriblər. Əminəm ki, onlar və bütün Azərbaycan xalqı sizinlə qürur duyur. Biz zəfər çalacaqıq, Qara-ğış bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!

**Mayor Etibar Camalov:** Cənab Ali Baş Koman-dan, cənab Prezident, çox sağ olun. Həqiqətən də Azərbaycan əsgəri düşmənin qarşısını aldı, düşmə-ne layiqli cavablar verdi. Bu gün də, hər bir insan vənən xəttə qayıtmağa hazırlıdır. Sizin bu qüdrətli sözlərinizdən biz qürur duyuruq. Hər zaman torpağı-mız, dövlətimiz üçün şam kimi yanmağa hazırlıq. Çox sağ olsun hekim kollektivi, bize çox böyük diq-şət göstərir. Çox yaxın bir zamanda bütün döyüşü-voldaşlarımıza cəbhə bölgəsinə qayıtmağa hazırlıq. Çox sağ olun.

\* \* \*